

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

44-ше (3640) №,
2023 ий 3 ноябрь,
кугарня.

Ямде лий

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Шочынна келшен илаш

Р.ХАЙБРАХМАНОВЫН фотожо.

Руш, марий, татар, чуваш – Ме шочна келшен илаш. Келшымаш мемнан мотор, Пуйто ик йомартле хор, – «Келшымаш» мурышто тыге муралтеш. Шомакшым поэт Александр Селин возен. Тиде мурым Параньга районышто илыше-шамычат тўшкан мурен кертыт. Ты кундемыште тўрлў калык икте-весежын тўвыражым, йўлажым жаплен ила. Нуно 4 ноябрьште Марий Эл Республикын да Калык-влакын икоян улмо кечыштым ий еда кумдан пайремлат.

Шукерте огыл Параньга посёлкышто «Единство в дружбе» фестиваль эртаралтын. Тушко верысе школышто тунемше, туныктышо-влак да Йошкар-Ола гыч студент-шамыч погыненыт (снимкыште). Нуно шке калыкыштын мурыштым муреныт, куштеныт, йўлашт дене палдареныт. Клубышто пашам ыштыше тўвыра пашаен-влак калфакым (татар ўдырамаш вуйчиемым) ышташ, марий тўрым тўрлаш туныктеныт. Татар да марий калык модышла дене модаш чылалан эн чот келшен.

– Классыштына марий, татар, руш-влак келшен тунемына. Икте-весежын нерген шагал огыл палена. Шомакымат шарнен кодына, мурымат мурена, йўла, пайрем нергенат йодыштына. Фестивальышке вес элла гыч толмо студент-шамычын тўрлў тўсан вургемыштым, лывыргын куштымыштым, сылнын мурымыштым чон канен онченна да колыштынна. Тек кумда элыштына келшымаш эре озалана, – ойлат Параньга школышто тунемше-влак.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

ПОДПИСКЕ

2024 ийын икымше пелийжылан «Ямде лий» газетлан тўрлў йўн дене возалташ лиеш: верласе связь отделенийлаште: ак – 432 тенгеат 48 ыр; podpiska.pochta.ru сайт полшымо дене. Подпискым ыштыше-влак коклаште **лотерей** модыш эрталтеш. Квитанцийым редакцийышке колтыман. **Тўн приз – 3D ручка.**

Индекс – П4696.

Лектышан тагасымаш

Фотом лицейын архивше гыч налме.

«Мольын кечыже» республикысе конкурс химий предметым йоратыше ўдыр-рвезе-влакым ий еда иквереш чумыра. Ты гана тыгай тагасымаш

3-шо номеран Медведево кыдалаш школышто эртаралтын. Йоча-шамыч расчётный задачым решатлен моштымыштым тергенят. Команде дене тагасымаште Политехнический лицей-интернатын тунемшыже-шамыч икымше верым сенен налыныт. Коркатово лицейын командыже (**снимкыште**) кокымшо лийын. Личный первенстве ты лицейыште тунемше-влак Артём Анисимов, Алина Рыбакова чылам ончылтеныт. Настя Петрова ден Настя Кудряшова кокымшо лийыныт. Тыгай сенымашке шумаште химийым тунуктышо Р.А.Новикован надырже моткоч кугу.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Морко район.

Историйым шергалына

1943 ий 6 ноябрьыште Кугу Ачамланде сар годым совет войска Киевым фашист тїшка деч утарен.

★★★

7 ноябрь – Российыште Воин чап кече. 1941 ийыште ты кечын Москошто Йошкар площадьыште военный парад эртаралтын. Парад гыч совет салтак-влак вигак фронтыш каеныт.

Кумылыштым нөлтена

Ме, Кукнур школын тунемшыже-влак (**снимкыште**), Украиныште спецоперацийыште уло салтак-шамыч дене пенгыде кылым кучена. Серышым возкалена, сўретым сўретлена. Шочмо вергыч налме увер рвезе-влакын кумылыштым нөлта да вий-

куатым ешара манын ўшанена. Нунылан пөлеклалтше тыгай почеламутем шочын.

Элнам салтакна арала,
Ме тудын ден(е) кугешнена.
Вет тыныснам со арала,
Ме кечын вуйым савена.

Ульяна ТАНЫГИНА.
Шернур район.

Фотом школ архив гыч налме.

Российысе увер

9-18 ияш ўдыр-рвезе-влак «Юный талант России» всероссийский конкурсшто мастарлыкыштым ончыктен кертыт. Сенгышешамычым Москошко ўжит. Конкурсыш ушнаш йодмашым **talantfestival.ru** сайтыш **12 ноябрь марте** колтыман.

Кидпашам ышташ йоратеда? Тугеже **«Новогодняя игрушка России»** всероссийский конкурс – тыланда. У ий модышым, гирляндым, кож вуйлан сьорастарышым, идалькын символжым шке ыштыза. Тўрыс увер – **aodnt.ru** сайтыште.

Кумылан кажне ег законным палымыжым, **constitution.er.ru** сайтыш пурен, **«30 лет Конституции России – проверь себя!»** конкурс-тестыште терген кертеш. Лу йодышлан вашмутым пуыман. Кажнылан сертификатым кучыктат, сенгышылан – пөлекым.

Марий Элысе увер

9 ноябрьыште

С.Г.Чавайн лўмеш Национальный книгагудышто **«Мунло»** республикысе уш-акыл марафон эрталтеш. Тушто тўрлө районыска школ команде-влак шочмо йылме, сылнымут, йўла дене шинчымашыштым ончыктат.

Психолого-педагогический профиль дене **10-11-ше** класслаште тунемше-влак **«Педагогический баттл – 2023»** республикысе конкурсышко ушнен кертыт. Икымше йыжыг дистанционно **10 ноябрь марте** эрталтеш. Тўрыс увер – **marsu.ru** сайтыште.

Марий Эл Украинысе **Запорожский кундем Куйбышевский** районышто тунемше-влаклан полша. Школлашке кандаш тўжем утла учебник ден куд тўжем экземпляр сылнымутан литературым колтымо.

4 ноябрьыште Москваште ВДНХ-ште «Россия» тўнжамбал ончер-форум почылтеш да 2024 ий 12 апрель марте шуйна. Тушто Россий Федерацийын 89 субъектыше тўрлө сферысе сеҗымашыже, йўлаже, калык кочкышыж дене палдара. Ончер-форумышто Марий Элын кечыже 29 ноябрьыште эртаралтеш.

☑ Тений Марий Элын сөраллыкшымы ончаш, калыкын тўвыраж да йўлаж дене палыме лияш 225 тўжем наре турист толын. Нуно Козьмодемьянскысе тўвыра да историй тоштер комплексыште, Юрино посёлкышто верланыше Шереметев замогышто лийыныт. Йошкар-Олаште Изи Какшан энгер сер воктенысе Брюгге ден Амстердам уремлам, Патриарший ден Дева Мария площадьлам ончаш кумьлан улыт.

Марий Эл Россий Федерацийын ик эн изи регионжылан шотлалтеш. Кумдыкшо – 23,375 км².

Сылне рўдола

Марий Элемын рўдолаже ий еда кушкеш да сылнештеш. Сандене турист-шамычат утларак толаш тўнгалыныт. А ончашыже тыште уло мом. Изи Какшан энгер воктене верланыше мотор Йошкар-Ола йомакысе илем гай торашке волгалтеш. Курчак театр, тўрлө памятник, спорт полат-влак да молат унала толшо кажне еным куандарат. Латкок Апостолым ончыде, ик туристат огеш кай, шонем. Тыгайжым моло вере ужаш огеш лий. Марий олашке толза унала!

Артём ИВАНОВ.

Йошкар-Ола, 24-ше номеран школ.

Мландем

Мом ме мөнгө
лүмдена?

Мом район
ме манына?

Кугешнен вашештена:
Тиде шочмо кундемна.

Кужэнер – чевер мландем,
Эн мотор марий верем:
Чодыра, яндар памаш...
Кугуат лиеш манаш.

Тыште калык пеш уста,
Кўлеш сомылым шукта.
Кажныж дене кугешнем,
Кажныжым мый пагалем.

Аня АНДРЕЕВА.

Тошто Йўледўр.

1. Йошкар-Ола деке эн **Тест** никым могай ийыште
лишыл район: почмо?

- а) Советский; а) 1993;
- б) Килемар; б) 1984;
- в) Медведево. в) 1955.

2. Марий чодыраште илыше эн кугу ир янлык: 4. Вўдыштө шочшо пўкш – чилим – могай ерыште кушкеш?

- а) пире; а) Шап;
- б) маска; б) Маръер;
- в) шордо. в) Нужъер.

3. «Кугу Какшан» заповед-

Поян Арбор

Арбор кундем – шочмо-кушмо вершорем. Тыште пашам йоратыше, поро калык ила. Кундемна кумдан палыме ен-влак дене чаплана. Ме филологий шанче кандидат А.Васинкин, Марий Элын калык мурызыжо С.Сушкина, туныктымо пашан ветеранже, ўмыржө мучко школышто пашам ыштыше М.Семёнова, «Арбор вел» ансамблын ончычсо вуйлатышыже Г.Васинкин, Марий Элын калык артисткыже А.Антонова, Российын Геройжо С.Иштуганов, Российын спорт мастерже В.Демьянов дене моткоч кугешнена. Ме талешке-шамычнан илыш корныштым шымлена да нунын гаяк лияш тыршена. Сеҗымашке кажне кечын изи йолтош-калтышым ыштена.

Полина БУРКОВА.

Марий Турек.

Уста талешкына

Кажне кундем талешкыж дене кугешна. Ме шанчыен, йылмызе, туныктышо В.Т.Тимофеевам шарнен илена. Варвара Тимофеевна Звенигово район Кугу Шигак ялеш шочын. Тудо кушто гына пашам ыштен огыл?! Мер, комсомол пашаште, организатор, туныктышо семын мастарлыкшым ончыктен. Арам огыл ойыртемалтше студентым Марий кугыжаныш пединститутешак коденыт. В.Тимофеева марий кафедрыште пашам ыштен, аспирантурышто тунемын. 1960 ийыште диссертацийым арален. Ятыр книгаг возен. Нунын кокла гыч икмынярже кыдежан ойлончын синтаксисше дене кылдалтын. Варвара Тимофеевна туныктышо-влаккланат методике пособийлаж дене полшен. Тале ўдырамаш тыгак спорт дене пенгыде кылым кучен. Ече дене коштмаште МАССР-ын чемпионкыжо лийын. Талешкына могай уста улмаш!

Даша РОМАНОВА.

Звенигово, Эсмекпляк.

4

Шернурем

Шернур район –
мотор кундем,
Кузе чот тыйым йоратем!
Шернур велем – кугу кундем.
Кузе чот мые кугешнем!

Тоштерым почын лүмлө ег.
А тудо шочын ялыштем.
Ах, Конаков ден кугешнен,
Тек волгалтеш
Кукнур школем.

Марисола кундемын шочшо –
Марий актёр Йыван Кырла.
«Путёвка в жизнь»
чевер киношто
«Мый Мустафа улам» ойла.

Мотор Кукнур
кундемын чапшым
Илья Россыгинна нолта.
Тудат актёр, артист театрын!
Шернур районна чаплана.
Костя ШЕХУРДИН.
Кукнур школ.

Онар кундем

Шочмо-кушмо вер кажне еглан эн сөрал. Мый
Токтарсолам моктем. Тудым Онар кундем маныт.
Школнат Данил Ильич Онарын лүмжым нумалеш.
Верысе калык тудын гаяк пашаче: шурным ўда,
пакчасаскам ончен кушта, чапле оралтым чога.
Йоча-влак кыртмен тунемыт,
самырык ег-шамыч Шочмо элым аралат.

Кундемнан пўртүсшө могай мотор!
Каналтынет – поян чодырашке кай,
яндар вўдым подылнет – памаш деке воло,
олыкмўрым пурлнет – кумда пасушко вашке,
капкылет кандарынет – кугу плотинашке
йўштылаш пуро. Мемнан дене могай гына
кайык дек янык огыт иле?! Чоя рывыжым,
мераңым чўчкыдын ужаш лиеш. Тўзлане,
Онар кундемна!

Кира ВЕСЕЛОВА.

У Торъял район.

Молан тыге маналтыт ?

Мый Шудасолаште илем. Ялем воктеч Шўдө эгер
йоген эрта. Молан Шудасола маналтеш? Ка-
лыкыште тыге ойлымым колынам: «Ял-влакым
шотлымо годым мемнан шўдымшө лийын». Пошкудо
ялна Лайсола маналтеш. Тиде вершўрыштө ик
пўрєн пўртым чонен. Ик кечын ег-влак пий опы-
мо йўкым колыныт да «Там собаки лают» маныныт.
Тылеч вара ялым Лайсола манаш тўналыныт.

Советский район.

Юлия ЯГОДАРОВА.

Турист еш улына!

Фотом еш архив гыч налме.

Ме мўнтө весела, нўлталтше кумылан пўртылна,
пуйто Чоткар кочай шке вий-куатшым мыланна
шынгарен.

Захар ВАСИЛЬЕВ.

Волжский, Пўтъял.

«Культур» нацпроект почеш 2019 ий гыч республи-
кыште латкок ялысе тўвыра тўнежым олмыктым.
Шукерте огыл Оршанке район Нужавлак да Кужэңер
район Йывансола тўвыра пўртлаште олмыктым
паша мучашлалтын.

Вершўрем

Мый Янгетсолаште илем. Тудо саде-
ран, ломберан вершўрыштө верланен.
Ялем воктеч Копшерка эгер йоген
эрта. Сылне деч сылнылан
плотинам шотлем. Кажне ег,
кугорно воктеч эртен кай-
ышыжла я кудалшыжла,
тудым йўратен онча.
Кенежым тушко йўштылаш,
колым кучаш коштына. Плотина
воктеч ўрдыж верла гычат
канаш толыт. Палаткым
шындат, тамле сийым ямдылат,
яндар юж дене шўлат.
Кастене тушто поснак мотор.
Кече пуйто вўдышкө шинчеш,
шонет. Плотинаш мужыр
йўксат толын ыле. Тыгай
сылне верже Параньга район
мучко тесте дене!

Марк МОРОЗОВ.

Параньга район.

Тоштерыш – унала

Фотом школ архив Гыч налме.

Морко районисо Кожлаер школышто тунемше-влак (снимкыште) С.Г.Чавайн лумеш сылнымут да этнографий комплексшым экскурсий дене миенят. Шке куанышт дене газетым лудшо-шамычым палдарат.

Настя КУДРЯШОВА: «С.Чавайнын 80 ияш лумгечыжлан шындыме олмапу аллеийште коштна. Эше лышташ-влак йоген пытен огытыл. Мардеж пуалме дене йўкым луктыт, пуйто мемнан дене мутланат».

Дима СМИРНОВ, Саша МИХАЙЛОВ: «Чавайнын 1926-1928 ийлаште илыме пёртшö

келшыш. Тушто ласка, волгыдо. Уто арвер уке. Окналаште марий тўран ош окнасакыш-влак кечат. Писательнын креслышкыже шинчын ончышна».

Рома ИВАНОВ: «Сергей Григорьевичын патефонжо тоштерыште аралалтеш. Тудо балалайке, скрипка, гитар дене сайын шоктен».

Шотлен от пытаре!

Шочмо Оршанке районыштем мыняр талешке шочын-кушкын?! Шотлен от пытаре. Эн ончыч марий сылнымутын классикше, драматург Я.П.Майоров-Шкетаным палемдыме шуэш. Тений тудын шочмыжлан 125 ий темын. Тыгак серызе, драматург А.Волковын шочмыжлан – 100 ий. Нунын радамыштак Яков Павловичын шольыжо, серызе Феликс Майоров, поэт Григорий Иванов улыт. Артист-влак Римма Руссина, Дина Никифорова, Вера Богатырёва, Степан Кузьминых Оршанке районым чапландарымашке надырыштым пыштеныт. Актёр Александр Янаевын мурыжо кундемна мучко шергылтын. Кызытсе саманын талешкыже-шамычат ятырын улыт. Мый усталык шўлышан, юзо вереш шочын-кушкынам. Ты кундемнын вийжым аралаш да умбакыже шуаш кўлеш.

Диана БОГДАНОВА.

Кугунур школ.

Владимир ЯМБАРШЕВЫН
сўретше.

Волжский, Пётъял.

Лишыл да мотор

Марий Элын шочмо кечыж вашеш 9-ше «А» классыште тунемше ўдыр-рвезе-влак Медведево районын эртыме корныжым марий йылме урокышто туныктышо С.Н.Долонина дене пырля шымленна. Медведево район республикнан рўдолаж деч тораште огыл верланен. Тудо 1943 ийыште ышталтын. Тыште «Чудо-остров» зоопарк, историко-художественный тоштер, ипподром, «Витязь» физкультур да тазалыкым пенгыдемдыме комплекс да молат улыт. Медведево районышто ятыр палыме ен шочын: тале семмастар Э.Архипова, лўмлö генерал В.Виноградов, мер пашаен, литератор-публицист Т.Миронович... Ме нунын паша лектышышт дене кугешнена. Шочмо Нолямучаш ялемым эн чот мокталтыме шуэш. Туддеч лишылжым да моторжым тўняштыжат от му.

Ксения СОКОВА.

Руэм школ.

Макар ИВАНОВ:

«Чавайнын пёртыштыжö конга уло. Музей пашаен-влак тудым кызытат кучылтыт: мелнам, когыльым, перемечым кўэштыт».

Снежана КРАСНОВА: «Пўртүс пöлкаште могай гына янлык, кайык, шукш-копшагте уке! Рывыж воктене войзалтым».

Виолетта СМИРНОВА: «Тоштерын кокымшо пачашыштыже Совет Ушем Герой В.И.Соловьёвлан да Украиныште вуйым пыштыше сарзе-влак-лан пöлемым ойгырымо».

Даша БОЧКАРЁВА: «Этнографий зал келшыш. Ожно кучылтмо шуко арверым ужаш лиш. Мый куымо станок воктеке шинчын ончышым. Моткоч онай!»

☑ «Пушкин карте» программым илышыш шындарымеке, Марий Элысе тўвыра тöнеж-влак кок тўжем утла мероприятийым эртареныт. Самырык ен-шамыч республикысе 19 тоштер ден галерейыш, 7 театр ден спектакльым ончыктышо тöнежыш, 20 тўвыра полат ден клубыш, кок тунемме тöнежыш, индеш кинотеатрыш ты карте дене билетым налын кертыт.

Кундемнам шымлена

Фотом школ архив гыч налме.

Ме, Микрӓк кыдалаш школышто 5-ше классыште тунемше-влак (снимкыште), «Краевед» кружокышко коштына. Тудым З.Л.Апакова вӱда. Кружокышто шочмо кундемнан эртыме корныжым шымлена, лӱмлӧ енге-влак нерген шинчымашнам келгемдена. Шукерте огыл Рябиновка ден Марковы яллашке экскурсий дене миенна. Эн ончыч Рябиновка ялыште С.А.Катюковын чапкӱжӧ воктеке шогалынна. Зинаида Леонидовна Степан

Алексеевич нерген шуко каласкален. Тудо Кугу Ачамланде сарыште лӱддымын кредалын, патыр салтак лийын. Икмыняр подвигом ыштен. С.А.Катюков – Чап орденын кавалерже. Марковы ялыште патыр

землякнан шочмо пӧртшӧ воктене лийынна. Тушан шарныктыш онам сакалыме. Мыланна экскурсий келшен, поро шарнымашым коден.

Анна БАЛАНДАЕВА.

Курыкмари район.

Шочмо ялем

Ш ы р ы м ы ч а ш ялем мыланем моткоч шерге. Тӱрлӧ документым шергалаш гын, тудо 1580 ийыште шочын. Ах, могай сылне вершӧрыштӧ верланен! Ялна йыр вич куп уло. Шонгыен-влакын ойышт почеш, ожно нуно ер лийыныт. Шыргымычаште сӧсна, ушкал ферме-шамыч, апшаткудо, клуб пашам ыштеныт.

Мый Йӱксӓр школышто визымше классыште тунемам. Школна волгыдо, мотор. У интернатым чоненыт. Туныктышо ден тунемше-влак поро кумылан улыт. Тунем пытарымекем, профессиым налаш вес олашке каем гынат, садак ялышкем пӧртылам манын шонем. Моштымашем дене шочмо кундемемлан пайдам кондынем.

Аркадий ИЗИПАНОВ.
Килемар район.

☑ *Марий Элынште икмыше модельный книгагудо 2020 ийыште У Торъял районьшто почылтын. Тыгай сынан кандаш библиотеке республикыштына уло. 2024 ийыште кызытсе илышлан келшыше эше кум книгагудым почыт.*

Марий Эл

Паледа, уке те,
мо тыгае Марий Эл?
Колында, уке те,
мо тыгае Марий Эл?
Ужын огыдал гын,
Колын огыдал гын,
Кертыда мурем гыч те пален.
Марий Эл –
Акрет чодыра, пасу, ший ер.
Марий Эл –
Ачам-авамын шочмо вер.
Марий Эл –
Элемын ик изи ужаш.
Марий Эл –
Лач мыйын ӱмыраш пыжаш.
В.РЕГЕЖ-ГОРОХОВ.

Палаш онай

☺ *Марий Элын тӱр калыкыше кум тӱжика гыч шога: эрвел, курык да олыкмарий-влак.*

☺ *Марий кундем чодыралан, ер ден эжерлан поян. Республикыште 689 ер да 469 эжер ден изӓнгер улыт. 23 ерге пӱртӱс памятниклан шотлалтеш. Марий Элынште эн кугу эжер – Изи Какшан. Тудын кужытшо – 194 километр.*

☺ *Краевец, кӱсле, «Сернурская легенда» сыр, подкогыльо Марий Элын брендышлан шотлалтыт.*

Мемнан чинчына

Марий Элынште Шереметев замок нерген чылан палат, шонем. Тудым Юл кундемнын чинчыжлан шотлат. Замок Юрино посӓлкышто Юл эгер серыште верланен. Озажлан Ольга Дмитриевна ден Василий Петрович Шереметевмыт шотлалтыныт. Кугу полатын историйжым лудаш гын, пеш онай. Арам огыл тышке тӱрлӧ кундем гыч турист-влак кажне кечын гаяк толыт.

Шереметев замок тора гычак волгалтеш. Тӱрлӧ тӱсан пырдыж, пӱян-пӱян башне-влак вигак шинчашке пернат. Кӧргышкыжӧ пурет гын, лекмет ок шу. Сӱрет галерейыште кумдан палыме сӱретче-шамычын пашашт дене палыме лият. Уна-влакым ончымо пӧлемыште пырдыж ден тувраш, камин, кӱвар Шереметевмыт годсак улыт. Вес залыште эрвел стильлан энертыме. Южо элементше персидский стильым ушештара. Мрамор колонно-влакым Италий гыч лӱмын кондымо. Ойыртемалтше пӧлемже тушто ятыр. Чыла тидым шке ужнеда гын, унала толза!

Катя НЕМЦОВА.

Марьин школ.

Ит өркәне гына

Ынде мый визымше классын тунемшыже улам. Классна лицейын икымше пачашыштыже верланен. Класс кугу, волгыдо. Тунемме программашке у предмет-влак ешаралтынит. Туныктышо-шамычат кажне предмет дене түрлө улыт. Ме, чыла нелым сеенен, келге шинчымашым налашак тыршена. Чылан палена: ончыкыжым кугыжаныш экзаменым кучыман. Күкшө лектыш кўшыл тунемме верыш пурашлан йоным пуа. Лицейыште уш-акылым пойдараш чыла йон уло. Ит өркәне веле.

Анна ИВАНОВА.

Морко, Коркато.

Фотом: Школ архив гыч. Наиме.

Поян лектыш

Шыже пагыт кенежым иктешла. Ме каникул мучко кыртмен пашам ыштенна. Лектыш сай. Школ пакчаште пакчасаска умен шочын. Ме тудым түшкан поген налынна (снимкыште). Йошкарешмен тений поснак куандарен. Теве ончалза, мыняр шуко!

Родион КРЫЛОВ.

Морко, Арын.

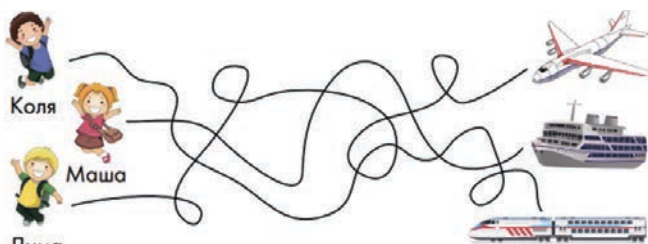
— Вова, математикет чыла сай?

— Ачай, ит тургыжлане, чыла сай.

— Тенгече визыт плюс нылыт минус шымытым налынам.

Сўретым чиялтыза.

Кө могай транспорт дене корныш тарванен!

Палаш онгай

Английыште пырысым пырчым але кочкышым аралыме верлаште кучат.

Австрийыште гын складым ятыр ий оролышо пырыс-влаклан ўмыраш пенсийым кочкыш дене тўлат. Нунылан шўрым, шылым да лемым пуат.

4 ноябрь | 16:00

Музикал 3. Долгова | С. Яндукова

Мий Намналче

shketan.ru/afisha 6+

Реклама.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат — А-48.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикысе Тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, Марий Эл Республикысе «Марий Эл» савыктыш пўрт» КАУ.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

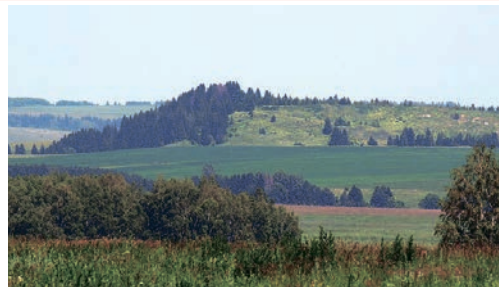
Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскерыме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
Номер — ПИ № ТУ52-01404,
2023 ий 22 сентябрьыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап —
14-00,
фактически — 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт түрлө лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
Ак — кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательнын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82.

Карман курык (Морко район).

Аламнер курык (Курыкмари район).

Кү курык (Кужэnger район).

Диалект шомак-влакын мужырыштым муза.

Папа	Пырыс
Пакрас	Вашкүзö
Чалка	Күпчык
Пане	Канде
Мындер	Марласовла
Маче	Совла
Каче	Кова

Курык-влакым чын лүмышт дене ушыза.

Газет лаштыклаште буква-влакым шылтыме. Иквереш поген, мутым ыштыза. Кө эн писын да чын вашешта – тудлан пöлек.

Ребус

Могай ялын лүмжым шылтыме!

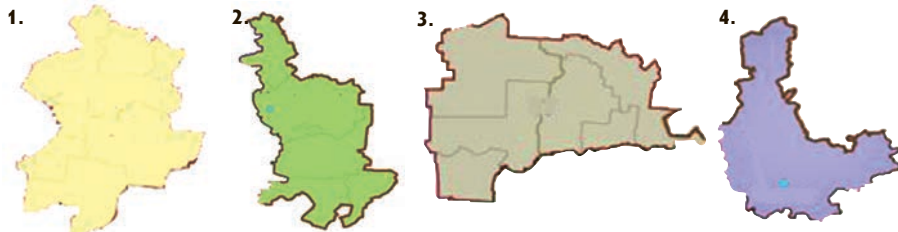

Сүретлаште могай район-влакым ончыктымo!

Могай энгер Кужэnger, У Торъял, Шернур районлаште да тыгак Виче кундемыште йога?

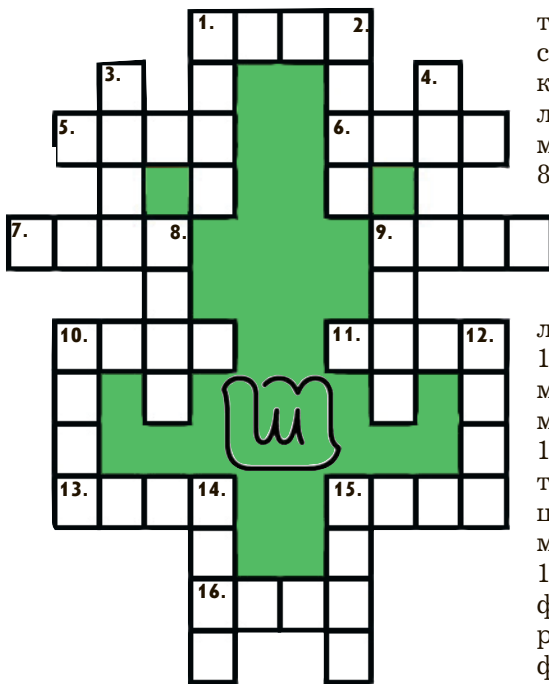
Могай спектакль гыч ужашым фотошто ужыда! Спектакльын режиссёржо кө!

Ий-влакым клеткылаш шындылза.

Шола гыч пурлашке:

1. Калык поэт Миклай Казаковлан Кугыжаныш премийым кунам пуэныт?
5. С.Г.Чавайн «Ото» почеламутым кунам возен?
6. Н.В.Игнатъев кунам шочын?
7. «Евангелие» книга марий йылмышке икымше гана кунам кусарыме?
9. «Сочинения, принадлежацие к грамматике черемисского языка» книга могай ийыште савыктыме?
10. СССР писатель ушемын Марий Элысе пöлкажым кунам почмо?
11. С.Г.Чавайнын «Вувер» йомакшым посна книга дене могай ийыште савыктыме?
13. Москошто Марий сылнымутын кечыже-влак кунам эртаралтыныт?
15. «Акпатыр» икымше марий оперын премьерже могай ийыште лийын?
16. Марий АССР писатель-влакын

икымше съездышт кунам эртаралтын?

Күшыч үлыкö:

1. «Ончыко» журналын икымше номерже могай ийыште лектын?
2. Озаныште «Йошкар кече» газе-

тын икымше номерже кунам савыкталтын? 3. Олык Ипай кунам шочын? 4. «Марла календарьын» икымше номерже могай ийыште савыкталтын? 8. «Ямде лий» газетын икымше номерже кунам лектын? 9. М.Шкетанын шочмо ийже. 10. М.П.Давыдов «Пашкан керемет» легендым кунам возен? 12. «Лесная легенда» икымше марий балетын премьерже могай ийыште лийын? 14. Шочмо марий йылме дене туныктымo икымше частный школым Пöртныр селаште могай ийыште почмо? 15. Озан университетын профессоржо И.Н.Смирнов «Черемисы. Историко-этнографический очерк» книга могай ийыште луктын?

М.КУДРЯШОВЫН «Знаешь ли ты родной край» книгаж гыч.

Кө эн ончыч чыла йодышлан чын вашмутым пуа, тудым редакцийыште пöлек вуча!

